

APORTUL ORGANISMELOR INTERNAȚIONALE FINANCIARE ÎN REDRESAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Valentina GUȚAN,
master în științe politice,
Direcția educație, tineret, sport,
pretura sectorului Centru, mun. Chișinău

SUMMARY

The need of foreign capital is conditioned, in the majority of cases, by the incapacity of the economy to satisfy the necessary amount of capital for the reconsolidation of the economy and investment reconsolidation, thus risking to become totally dependent on the developed countries, this in its turn might have serious longstanding negative consequences. The foreign capital is being treated as an important element for the development of the economy of the Republic of Moldova, its influence on the country's economy is paramount. We speak of a flux of investments and credits accorded to our country by the financial international organizations.

The collaboration with the institutions on the world level has a positive impact on the economy of the Republic of Moldova. By offering credits with a convenient interest rate and supporting projects that are being implemented in different areas of the national economy, these institutions value a lot for the investment system of the Republic of Moldova. The grants that have been offered support the efforts that were focused on the improvement of the legal, institutional, social and educational framework. The partnership strategies are aimed to consolidate the achieved progress, maintaining at the same time a flexible approach that would diminish the possible risks for the Republic of Moldova.

Republica Moldova este țara ale cărei relații cu organizațiile financiare internaționale sînt inevitabile în condițiile crizei economico-financiare actuale. După proclamarea independenței la 27 august 1991, Republica Moldova a traversat o etapă complexă de tranziție la economia de piață, înfruntînd un declin economic de proporții, una dintre sarcinile primordiale ale Guvernului fiind atragerea investițiilor

și crearea unui climat antreprenorial favorabil atît pentru investitorii străini, cît și autohtoni. În primii ani de independență, Moldova a devenit membru al unui șir de organizații internaționale atît politice, cît și financiare. Printre succesele diplomației moldovenești în domeniul cooperării internaționale se consideră obținerea de către Republica Moldova a statutului de membru în cadrul Grupului Băncii

Mondiale, Fondului Monetar Internațional, Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare, Organizației Mondiale a Comerțului, Organizației Economice pentru Cooperare și Dezvoltare, precum și al altor organizații cu caracter universal.

Un obiectiv important al diplomației economice a Moldovei îl constituie identificarea, negocierea și atragerea asistenței financiare externe pentru finanțarea realizării priorităților dezvoltării economiei naționale a țării. O atenție deosebită este acordată atragerii asistenței financiare externe nerambursabile sub formă de ajutoare, granturi, precum și implementarea unor programe specifice de asistență tehnică. Totodată, se examinează posibilitatea obținerii în străinătate a unor credite guvernamentale și comerciale în condiții avantajoase, destinate re-tehnologizării, restructurării și dezvoltării industriei, diversificării producției, revigorării complexului real al economiei naționale etc. O atenție sporită se acordă asigurării participării țării la diverse programe de asistență (TACIS, PHARE, USAID, SIDA etc.) cu beneficierea ulterioară de asistență tehnică din partea donatorilor străini.

Efficientizarea diplomației comerciale pe plan multilateral are drept scop aprofundarea relațiilor Republicii Moldova cu organismele economice internaționale în vederea influențării și promovării intereselor naționale cu o mai mare eficacitate. Valorificarea deplină a oportunităților oferite Republicii Moldova în calitate sa de membru al organizațiilor de talie mondială, europeană și regională rămâne o prioritate a diplomației economice pe plan multilateral. Obiectivele diplomației economice pe plan multilateral vizează promovarea intereselor economice naționale în cadrul organizațiilor economice

internaționale și regionale și valorificarea deplină a participării Republicii Moldova în cadrul organizațiilor economice internaționale și regionale prin formularea de propuneri referitor la sporirea eficienței de participare.

Dezvoltarea economică a țării pe parcursul anilor a fost influențată negativ de o serie de factori externi. Printre aceștia se numără condițiile climatice nefavorabile, interdicția exportului anumitor bunuri în Federația Rusă (2006) plus accesul limitat la alte piețe de export, dublarea prețurilor la resursele energetice, importate din Rusia și majorarea considerabilă a prețurilor la resursele energetice pe piețele altor țări. În consecință, s-a produs deteriorarea indicilor macroeconomici, s-a micșorat rata de creștere a PIB, care a fost în proces de creștere în anii 2000, s-a redus volumul producției industriale și agricole, precum și exportul de bunuri, majorându-se deficitul balanței comerciale și balanței de plăți. Cele întâmplate au cauzat o accelerare a proceselor inflaționiste. Creșterea inflației are un caracter nemonetar și depinde de prețurile la gaze, resurse energetice și sporirea cheltuielilor de producție aferente.

Relansarea cooperării bilaterale cu astfel de organizații financiare internaționale, cum ar fi Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional, după o stagnare semnificativă, a contribuit mult la redresarea situației economice cauzate de factorii climaterici, precum seceta din 2003 și 2007. Acordarea asistenței tehnice și sprijinului financiar, precum și lansarea diferitelor strategii și programe, au contribuit esențial la dezvoltarea economică durabilă a Moldovei.

Actualmente, Republica Moldova este parte la peste 60 de organizații

internaționale și regionale, ale căror cote de membru și datorii se achită din bugetul de stat. Potrivit situației din 01.01.2009, datoriile Republicii Moldova față de organizațiile internaționale și regionale se estimează la circa 162,2 mil. lei.

La moment, Republica Moldova execută un șir de planuri multianuale de restructurare a datoriilor (cu o durată de la 5 la 20 de ani) încheiate cu următoarele organizații internaționale: Organizația Internațională a Francofoniei, Organizația Internațională pentru Energia Atomică, Organizația privind Interzicerea Armelor Chimice, Organizația Internațională a Muncii, Organizația Mondială a Sănătății, UNESCO, Organizația ONU pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

Nevoia de capital străin rezidă, în majoritatea cazurilor, în incapacitatea propriilor economii naționale de a o satisface pe aceasta pentru refacerea economică și relansarea investițiilor, care riscă să arunce aceste economii în totală dependență de lumea dezvoltată, cu grave și durabile consecințe. Astfel, capitalul străin este perceput ca un element important și esențial pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Influența acestuia asupra economiei naționale este dublă. Este vorba de fluxuri de credite, investiții și ajutoare financiare și materiale acordate de către organizațiile internaționale financiare țării noastre.

Colaborarea Republicii Moldova cu aceste organizații de nivel mondial lasă o amprentă pozitivă pe economia națională. Prin oferirea de credite, cu o dobândă accesibilă și susținerea proiectelor în diferite domenii ale economiei naționale, aceste

instituții valorează mult în sistemul economic de investiții al Moldovei. Granturile oferite au sprijinit eforturile depuse de Guvern în vederea ameliorării cadrului juridic, instituțional, social și educațional. Strategiile de parteneriat elaborate de către aceste instituții pentru Moldova *consolidează succesele anterioare, obținute la nivel de țară, menținând, totodată, o abordare flexibilă care ar permite diminuarea posibilelor riscuri globale pentru Moldova.* În vederea stabilizării și relansării economiei Republicii Moldova, autoritățile centrale depun eforturi majore elaborind programe și proiecte care atrag investiții capitale ale organizațiilor internaționale, se iau măsuri necesare pentru stimularea activității de întreprinzător și ameliorarea climatului investițional, accentuându-se amplasarea geografică a țării, forța de muncă calificată, solurile fertile și participarea republicii în cadrul zonelor de comerț liber cu țările CSI și cele din Sud-Estul Europei. Guvernul a reușit să dezvolte un dialog și o colaborare bazate pe principii de responsabilitate și beneficii mutuale cu partenerii săi de dezvoltare.

În lumea contemporană, lupta pentru dezvoltare, dar mai ales dezvoltarea economică devin tot mai pronunțate. În condițiile de realizare a dezvoltării este inevitabilă confruntarea dintre diverse interese. În atare condiții, fiecare stat trebuie să tindă spre promovarea unei dezvoltări echilibrate care ar asigura atât creșterea, cât și securitatea. Doar astfel schimbările economice preconizate vor conduce la noi oportunități, noi transformări, într-o manieră controlată și previzibilă.

BIBLIOGRAFIE

1. Gheorghe Gruia // Hegemonia și stabilitatea economiei mondiale// Economie teoretică și aplicată nr. 5 / 2006 (500) ASE București.
2. Relații valutare-financiare internaționale, Gheorghe M. Voinea/ Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2007.
3. Moldova și Banca Mondială – Rezultate, Yulia Snizhko, Lawrence Bouton, Sergiu Kulyk, Luis Alvaro Sanchez, Iaroslav Bacalajanschi, Valeriu Cosuleanu / The World Bank, decembrie, 2006.
4. Valeriu Prohnițchi, Alex Oprunenco, “Moldova 2009: Raport de Stare a Țării”, Chișinău, 2010.
5. Ioan Bari, Economia mondială, - Editura didactică și pedagogică, București, 1994.
6. Ion Borș în „Relații financiar-valutare ale RM/Finanțe internaționale, politici macroeconomice, rezerve valutare”. – Editura ARC, Chișinău, 1999.
7. Programul de activitate a Guvernului „Integrarea europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” pentru anii 2009-2013.
8. Raport privind 100 de zile de activitate a Guvernului Republicii Moldova.
9. Hotărâre pentru aprobarea Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pe anii 2009-2011 //Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 174-176/874, 04.12.2009.
10. „A guide to the World Bank” edited by the International Bank of Reconstruction and Development/the World Bank, Washington, 2003.

Prezentat: 27 septembrie 2010.

Recenzent: Gheorghe CĂLDARE, doctor în științe istorice, conferențiar universitar.

E-mail: valentina_gutan@mail.ru